Л. В. Струганець. — Тернопіль : ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2012. — 195 с.

8. Струганець Л. В. Українсько-англійський та англо-український словник термінів культури мови і стилістки / Л. В. Струганець, Т. С. Олійник, Н. М. Гоца. — Тернопіль : ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2012. — 124 с.

УДК 0053362-0578731677378.4

Струтинська І. Ю.,
викладач кафедри іноземних мов
факультету управління персоналом та маркетингу
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ПРО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВНЗ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Анотація. *У статті розглянуті теоретичні аспекти формування комунікативної компетенції студентів немовних вищих навчальних закладів та оволодіння комунікативними навичками з метою вдосконалення їх професійної діяльності.*
Ключові слова*: іншомовна комунікативна компетентність, комунікативний підхід, професійна сфера спілкування, мовні навички.*

Аннотация. *В статье рассматриваются теоретические аспекты формирования коммуникативной компетенции студентов высших учебных не языковых заведений и овладение коммуникативными навыками с целью совершенствования их профессиональной деятельности.*
Ключевые слова*: иноязычная коммуникативная компетентность, коммуникативный подход, профессиональная сфера общения, языковые навыки.*

Abstract. *The article examines the ways of the formation of communicative competence at non-linguistic institutions.*
Key words*: foreign language communicative competence, communicative approach, professional field of communication, language skills.*

Активні міжнародні зв'язки в усіх сферах суспільно-економічного життя спричиняють неабиякий попит на набуття іншомовної компетентності, що також позитивно впливає на навчання іноземної мови професійного спрямування у вищих навчальних закладах. Для успі-

шного виконання подальшої професійної діяльності в сучасному світінеобхідною умовою є формування іншомовної комунікативної компетентності, яку розуміють як здатність та готовність до міжкультурного іншомовного спілкування. Прагнення України інтегрувати в європейський освітній простір та співпраця з європейськими країнами підвищує попит на випускників факультетів немовних спеціальностей, які б вільно користувалися іноземними мовами і володіли культурою іншомовного спілкування.В умовах широких міжнародних зв'язків з іншими країнами важливо вміти спілкуватися з іноземними фахівцями, розвивати професійно-ділові й особисті контакти із зарубіжними партнерами, колегами, читати різні фахові періодичні видання мовою оригіналу.

Загальна стратегія навчання іноземних мов на немовному факультеті вищого навчального закладу передбачає певні вимоги щодо розвитку іншомовної комунікативної компетенції у професійній сфері спілкування. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти визначають основні напрями професійної підготовки фахівців. Це покликане сприяти досягненню студентами немовних факультетів достатнього рівня іншомовної комунікативної компетенції у професійній сфері спілкування. Відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій щодо володіння іноземною мовою, студенти ВНЗ мають володіти здатністю вільно висловлюватися без суттєвої витрати часу на пошук відповідних мовних засобів у досягненні ними соціальних, академічних і професійних цілей.

Мовні навички — це тільки база для досягнення позитивного результату на рівні комунікативних дій. Граматика чи лексика не повинні бути ізольованими від комунікативного процесу. Під час формування соціокультурного складника іншомовної компетенції у студентів немовних спеціальностей упродовж усього курсу вивчення як загальної, так і професійно спрямованої іноземної мови, можуть бути розвинені та сформовані такі якості: уміння самостійно вчитися, соціокультурна компетенція, функціональна грамотність, тобто методична компетенція, професійна універсальність, здатність застосування знання в конкретних ситуаціях, критичність мислення, відповідальність та дисциплінованість [1].

Як відомо, іншомовна комунікативна компетентність в основному складається з трьох основних компонентів:

— мовна компетентність — фонетична, граматична, лексична, орфографічна;

— мовленнєва компетентність — в аудіюванні, говорінні, читанні та письмі;

— соціокультурна компетентність.

Згідно із В. В. Сафоновою соціокультурна компетентність включає лінгвокраїнознавчу, соціолінгвістичну та культурознавчу компетентності, які забезпечують мовцю можливість орієнтуватися в соціокультурному автентичному середовищі, що дозволяє уникати проблем у міжкультурному спілкуванні [2].

З розвитком потреб суспільства змінювалися й акценти вивчення іноземних мов у вищому навчальному закладі, наразі формування іншомовної комунікативної компетентності стало нагальною потребою. У сучасній психології мають місце різні підходи до розуміння комунікативної компетенції. Варто також зазначити, що в більшості випадків психологи дотримуються неоднозначних підходів до розуміння й розв'язання цієї наукової проблеми. До цього часу залишається недостатньо висвітленим та обґрунтованим поняття «готовність до іншомовного ділового спілкування».

Багато вчених цього наукового напряму особливо детально досліджують вказану проблему з урахуванням культурних контекстів. При цьому спільним переконанням усіх вчених є думка про те, що успіх у відносинах особистісного та професійного рівнів залежить неабиякою мірою від комунікативної компетенції. У разі прояву деякими фахівцями некомпетентності, це обов'язково відбивається негативно на результаті роботи (переговорів, започаткування ділових зв'язків тощо) [5].

В умовах розвитку нових інформаційних технологій проблема розвитку іншомовної професійної комунікативної компетенції студентів як майбутніх представників інформаційного суспільства набуває особливого значення.Удосліджені розвитку іншомовної комунікаційної компетенції на одне з перших місць виступають особистісні якості, що дозволяють людині бути успішною в суспільстві. Із цієї точки зору перевага надається активним груповим та колективним методам навчання, які розвивають такі якості:

— пріоритетна увага до розвитку умінь співпраці, а не конкуренції;

— розвиток умінь слухання та комунікації;

— забезпечення можливості визнавати й цінувати вміння інших, у такий спосіб отримуючи підтвердження почуття власної гідності;

— розвиток позитивної самооцінки, толерантності, розуміння інших людей і їхніх потреб;

— заохочення інноваційної діяльностіі творчості.

Використання інформаційних технологій у навчанні іноземної мови дозволяє студентам мати доступ до широкого спектру сучасної інформації з метою формування професійних компетенцій. Застосування комп'ютерних засобів, інформаційних джерел

мережі Інтернет сприяє розвитку високого рівня інформаційної компетентності, сучасного погляду на економічні науки, формуванню професійного мислення іноземною мовою, підвищенню мотивації до вдосконалення професійних компетенцій.

Сучасні тенденції модернізації освітніх програм вимагають упровадження активних методів навчання студентів. Навчання іноземних мов у немовному ВНЗ сьогодні асоціюється з набуттям навичок міжкультурної комунікації та нерозривно пов'язане з використанням сучасних методів і сучасних інформаційних технологій. Кожен навчальний предмет має свою специфіку, відповідно, специфіку використання тих чи тих методів, технологій навчання. Під час організації занять викладачі часто використовують рольові тадидактичні ігри, програмне забезпечення, лекції-дискусії, метод конкретних ситуацій (кейс-метод), роботу в малих групах, ділові ігри та інші сучасні інтерактивні методи навчання. Говорячи про сучасні методи навчання іноземної мови, варто особливо відзначити такі: метод проектів, використання ресурсів мережі Інтернет, e-mail-проекти, відеофільми.

Ми вивчаємо іноземні мови, щоб брати повноцінну участь у мовній комунікації (усній чи письмовій), тому цілком справедливо можна вважати комунікативний метод у навчанні іноземних мов продуктивнішим, оскільки він передбачає кінцеву мету — комунікативну компетенцію. Цей метод означає організацію навчання у вигляді моделі природного спілкування, створення сприятливих умов для комунікативного процесу. Це можна реалізувати також завдяки діалоговому режимові персональних комп'ютерів і вміло розробленим під них навчальним програмам з іноземної мови. Саме у цьому полягає функціональний підхід, який дозволяє навчати студентів мовленнєвої діяльності у цілому, і це робить процес більш природним, наближеним до реального спілкування іноземною мовою, що також підсилює мотивацію навчання, оскільки студенти у цьому випадку чіткіше розуміють кінцеву мету — навчитися не просто знати мову, а й розуміти її, тобто спілкуватися нею [3]. Отже, головною метою в навчанні іноземної мови є формування іншомовної комунікативної компетенції, яка уможливлює здатність до міжкультурного іншомовного спілкування [4].

Література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С.Ю.Ніколаєвої.– К.: Ленвіт, 2003.

2. Науменко Л.П. Основи теорії мовної комунікації. — К.: Інститут філологіїКиївського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2005.
3. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. — К.: Ленвіт, 2002.
4. Сафонова В. В. Изучение языков международного общения в контексте диалога культур и цивилизаций. — Воронеж: Истоки, 1996.
5. Gert Rickheit, Hans Strohner Hand book of communication competence. — Berlin: MoutondeGruyter, 2008.

УДК 811.161.2'42:378.091.31-059.2:33

Тамразян І.С.,
викладач кафедри
української мови та літератури
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ТЕКСТ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ В ЕКОНОМІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Анотація. *Стаття присвячена проблемі визначення лінгвокультурології як нового напряму лінгвістики і молодої філологічної дисципліни. Основну увагу зосереджено на необхідності опрацювання лінгвокультурологічних текстів на заняттях з української словесності та української мови за професійним спрямуванням у вищих навчальних закладах у реаліях сьогоднішньої Української держави.*
Ключові слова: *лінгвістика, текст, лінгвоцид, лінгвокультурологія, українська мова, етнос, консолідація нації.*

Аннотация.*Статья посвящена проблеме определения лингвокультурологии как нового направления лингвистики и как молодой филологической дисциплины. Основное внимание сосредоточено на необходимости работы с лингвокультурологическими текстами на занятиях по украинской словесности и украинского языку по профессиональному направлению в высших учебных заведениях в реалиях нынешнего украинского государства.*
Ключевые слова: *лингвистика, текст, лингвоцид, лингвокультурология, украинский язык, этнос, консолидация нации.*

Abstract. *The article is devoted to the problem of determining a new direction in linguistics and philology as a young discipline. It concentrates on the need to use cultural texts in the Ukrainian language for professional purposes in higher education in the realities of today's Ukrainian state.*
Keywords: *linguistics, text, linguocide, linguistics, Ukrainian language, ethnos, consolidation of the nation.*